

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 757/2015
29.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић - Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца Л.Д., из Б., чији је пуномоћник Б.П., адвокат из Б., против тужене Машинске школе Р.Д., из Б., чији је пуномоћник Ј.С.-П., адвокат из Б., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 244/14 од 04.12.2014. године, у седници одржаној 29.10.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 244/14 од 04.12.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 12756/10 од 25.09.2013. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено као незаконито решење тужене број 243 од 08.06.2010. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду због неиспуњења услова за рад и одлука школског одбора тужене број 327/1 од 24.06.2010. године, којом је одбијен као неоснован приговор тужиоца запосленог на радном месту наставника машинске групе предмета број 321 од 22.06.2010. године и тужена је обавезана да тужиоца врати на његово радно место. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да суд обавезе туженог да му призна сва права по основу рада, као неуредна. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 56.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 244/14 од 04.12.2014. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се у конкретном случају примењује на основу одредбе члана 506. став 1. Закона о

парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а без утицаја су наводи ревизије у вези битне повреде одредба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП (у ревизији погрешно означен као члан 374. став 1. важећег Закона о парничном поступку), у вези члана 8. истог закона, имајући у виду да су у конкретном случају чињенице битне за одлуку у овој правној ствари утврђене на основу писмених доказа, чија веродостојност није била спорна током поступка, те да тужени заправо не указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, већ погрешну примену материјалног права.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је засновао радни однос код туженог дана 17.10.2005. године, на радном месту професора машинске групе предмета, на неодређено време, са 50 % радног времена. У време заснивања радног односа тужилац је испуњавао услове за рад код туженог, прописане тада важећим Законом о основама система образовања и васпитања, па и у погледу држављанства, јер је туженом доставио уверење о држављанству Републике Црне Горе, чиме је истовремено био и држављанин Државне заједнице Србије и Црне Горе. По престанку Државне заједнице Србије и Црне Горе, тужилац до 20.04.2010. године није подносио захтев за пријем у држављанство Републике Србије надлежном органу Републике Србије, те је оспореним решењем директора туженог од 08.06.2010. године тужиоцу отказан уговор о раду, уз образложење да не испуњава услове за рад у школи из члана 120. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, с обзиром да не поседује уверење о држављанству Републике Србије, а у остављеном року туженом није доставио тражени доказ. Одлуком школског одбора туженог од 24.06.2010. године, одбијен је као неоснован приговор тужиоца и потврђено наведено решење директора туженог о отказу уговора о раду тужиоцу, као запосленом. Пре доношења наведеног првостепеног решења, тужилац је туженом дана 22.04.2010. године доставио потврду Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Полицијске управе за град Београд, Полицијске станице Чукарица од 20.04.2010. године да је том министарству поднео захтев за пријем у држављанство по члану 23. став 1. Закона о држављанству Републике Србије. Решењем надлежног органа Министарства унутрашњих послова Републике Србије од 12.07.2010. године, тужилац, држављанин Републике Црне Горе, примљен је у држављанство Републике Србије.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у конкретном случају нису били испуњени услови из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр.72/2009), за отказ уговора о раду тужиоца, имајући у виду да је тужилац у време заснивања радног односа испуњавао све потребне услове за рад код туженог, а да је након ступања на снагу наведеног закона (11.09.2009. године), а пре доношења решења о отказу, туженом доставио потврду да је поднео захтев МУП-у за пријем у држављанство Републике Србије. Имајући у виду наведено, те да је одредбом члана 25. став 2. Закона о држављанству прописано да се држављанство Републике Србије стиче даном давања изјаве, када је за стицање држављанства Републике Србије пријемом услов само давање изјаве о признавању Републике Србије за своју државу, то су по оцени овог суда, правилно нижестепени судови закључили да у конкретном случају нису постојали услови за отказ уговора о раду тужиоца у смислу одредбе члана 120. став 1. тачка 4. Закона о основама система образовања и васпитања, због чега је

правилно поништено решење тужене од 08.06.2010. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и одлука школског одбора тужене од 24.06.2010. године, којим је одбијен приговор тужиоца на наведено решење, и тужени је правилно обавезан да тужиоца врати на рад, на основу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду.

Без утицаја су наводи ревизије да се у конкретном случају ради о пријему у држављанство Републике Србије у смислу одредбе члана 23. Закона о држављанству, а не о упису у евиденцију држављана Републике Србије, у смислу одредбе члана 52. истог закона, те да је тужиоцу по закону морао престати радни однос, јер у време провере законом прописаних услова за рад у установама образовања није испуњавао један од законом прописаних услова. Наиме, током поступка пред нижестепеним судовима није било спорно да се у конкретном случају не ради о захтеву за упис у евиденцију држављана Републике Србије (члан 52.), већ о пријему у држављанство. Осим тога, у време када је тужиоцу наложено да достави уверење о држављанству, већ је био протекао рок од пет година од ступања на снагу закона, прописан наведеном законском одредбом, за подношење захтева за упис у евиденцију држављана Републике Србије и подношење писмених изјава да се лице из члана 52. став 1. и 2. сматра држављанином Републике Србије. Према потврди МУП-а од 20.04.2010. године тужилац је поднео захтев за пријем у држављанство Републике Србије по члану 23. став 1. Закона о држављанству, како је то наведено и у решењу о пријему у држављанство од 12.07.2010. године. Према одредби члана 23. став 1. Закона о држављанству припадник српског народа који нема пребивалиште на територији Републике Србије има право да буде примљен у држављанство Републике Србије без отпуста из страног држављанства, ако је навршио 18 година живота и није му одузета пословна способност и ако поднесе писмену изјаву да Републику Србију сматра својом државом. Према ставу 3. наведене законске одредбе, под условима из наведеног става 1. у држављанство Републике Србије може бити примљен припадник другог народа или етничке заједнице са територије Републике Србије. У конкретном случају, тужилац је у време заснивања радног односа код туженог испуњавао за то прописане законске услове, пре доношења решења о отказу уговора о раду доставио послодавцу потврду да је поднео захтев за пријем у држављанство РС, на основу одредбе члана 23. став 1. Закона о држављанству, у којој ситуацији се сматра да је држављанство стекао давањем изјаве и након тога надлежни орган је донео решење да је тужилац примљен у држављанство РС. Имајући у виду наведено, да у време доношења решења о отказу уговора о раду није постојао отказни разлог, јер се сходно цитираној законској одредби има сматрати да је већ тада имао држављанство РС, правилно је поништено оспорено решење и одлука туженог.

Из изнетих разлога, а на основу члана 405. став 1. Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа–судија
Миломир Николић,с.р.**